

Västlänken: De tåg som ”gått”

De tillfällen andra val kunde gjorts men INTE gjordes

Alla tunnlaras moder?

- ▶ 1987 års förslag som sedan aldrig skulle ifrågasättas:

Tågtunnel under Centrum

Genomgående spår från Centralen till Almedal

Nya stationer i västra och södra Centrum.

- ▶ 1987 års problem = 2027 års?

Endast en pendellinje

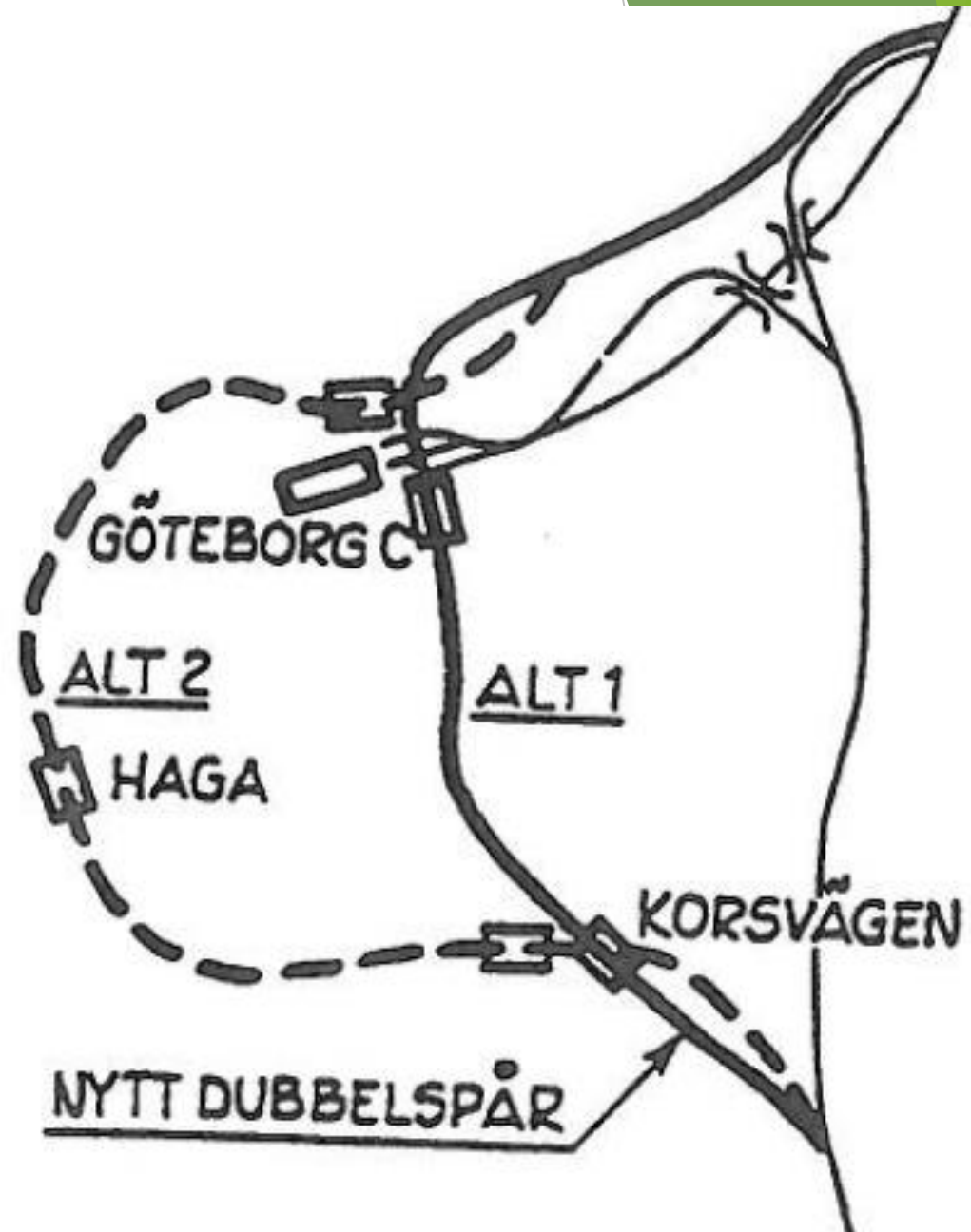
Stora utsläpp från bilar

Hög biltrafik i Centrum



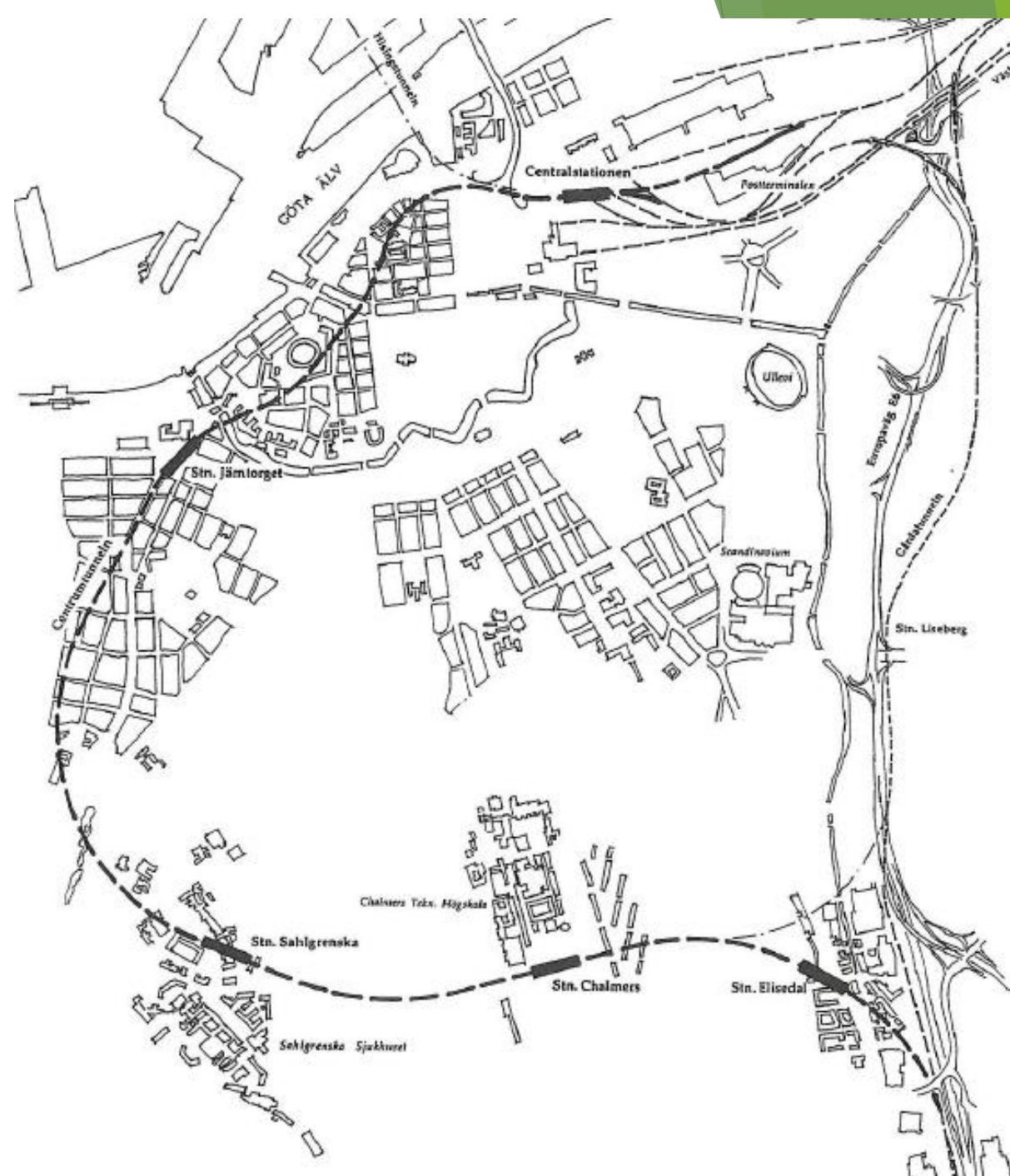
Genomgående spår, utredning 1989

- ▶ Från utredningen 1989 av K-konsult
- ▶ En oförklarad villkor: ”Spåren måste förläggas i tunnel under Göteborg C och under hela Göteborg till anslutning i söder ”
- ▶ Två stycken alternativ: (C-Korsv eller C–Haga-Korsv)
- ▶ INTE : Bred studie över många alternativ att förbättra järnvägstrafiken



In i Översiktsplanen 1995

- ▶ Centrumtunneln=>
- ▶ Oförklarat: "krav och målsättningar för en utveckling av den regionala tågtrafiken kan bäst uppfyllas genom utbyggnad av en järnvägstunnel under Centrala Göteborg som sammanbinder Västra Stambanan med Västkostbanan" med "..en försänkt pendeltågsstation omedelbart norr om befintlig bangård".
- ▶ S:a Älvstranden detaljerad Översiktsplan 1995: Tågtunnel läggs in som reservat, t ex Götatunneln anpassas till tunneln.
- ▶ INTE: Fler alternativ med och utan tunnel



Strategi 1999

Transportstrategi för Göteborgsregionen med omland eller "Så ska vi ha 't"

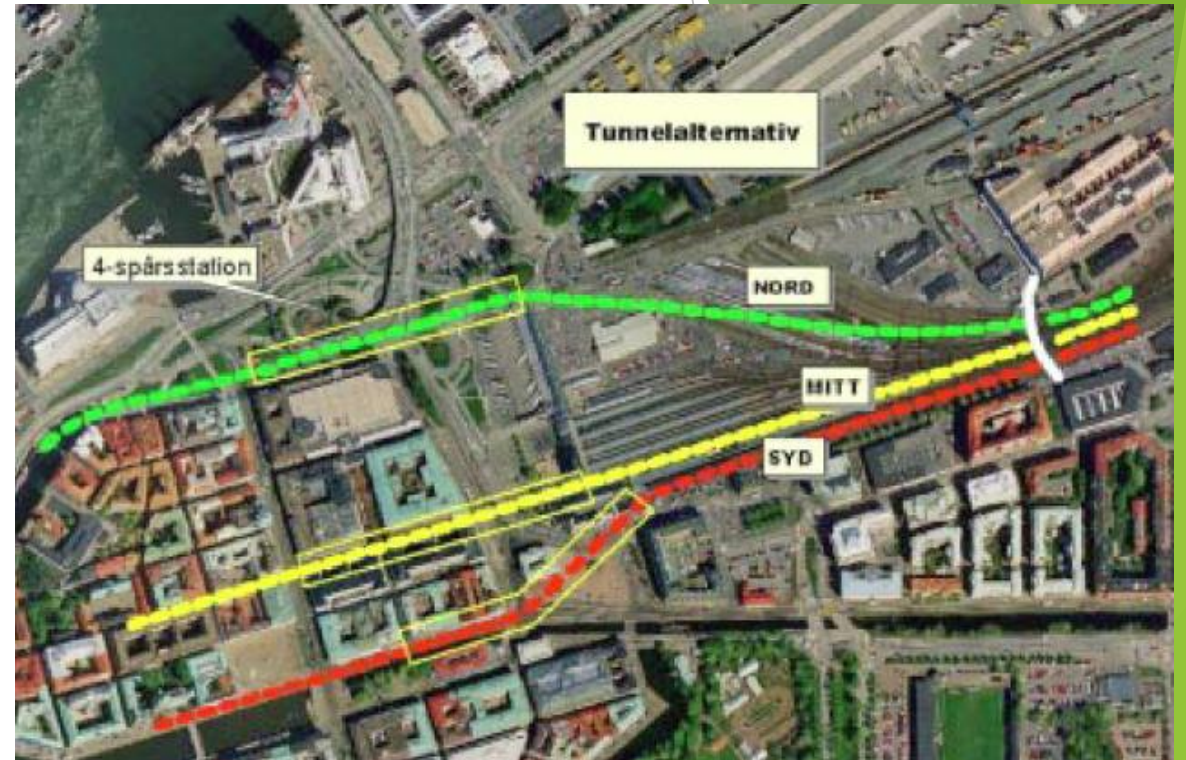
December 1999

- ▶ Hög prioritet: "Centrumtunnel med stationer byggs. Säckstationen byggs delvis bort."
- ▶ Formuleringar:
 - ▶ "För att klara önskad trafikutveckling år 2010 och senare krävs en järnvägstunnel"
 - ▶ "Inom tio år krävs en järnvägstunnel under Göteborg från Almedal till centralstationen för att kunna realisera trafikeringsplanerna."
- ▶ Göteborg översiktsplan 99: "Centrumtunnel är den långsiktigt hållbara lösningen för järnvägstrafiken i Västsverige"
- ▶ Motion till riksdagen 2000/01:T527 "Enligt bedömningar av Göteborgs stad är en tågtunnel under centrala Göteborg nödvändig på tio års sikt."
- ▶ INTE: En lösning med optimal samhälls-ekonomi eller alternativ till tunnel under Centrum.

Idéstudie 2001

- ▶ ”Den långsiktiga lösningen...en tågtunnel under Centrala Göteborg”, men ”...det är oklart vad som är huvudskälet till en tunnelloösning”
- ▶ Tågtunnel under Centrum är redan beslutad i Strategi och Översiktsplan, en förutsättning för Idéstudien
- ▶ Alternativ ”Haga-Korsv” är redan här bedömd som mer intressant än ”Korsv”.
- ▶ Snabbt avfärdade i Tidigt Samråd utan utredning : Genomgående station för alla tåg, Utflyttad pendelstation och Östlig tunnel

- ▶ INTE: Alternativ med olika stationsplaceringar, med eller utan tunnel



Förstudie 2002

- ▶ Titel: "Västlänken, en tåg tunnel under Göteborg"
- ▶ Endast 6 alternativ
 - ▶ 1: Korsv (från studie 89)
 - ▶ 2: Haga-Korsv (från studie 89)
 - ▶ 3: Haga-Chalmers
 - ▶ 4: Järntorget-Sahlgrenska-Chalmers (ung Centrumtunneln)
 - ▶ 5: Backaplan-Lindholmen-Järntorget-Sahlgrenska-Chalmers
 - ▶ 0: Förstärkning av säckstation (och dubblerad Gårdatunnel) Banverkets eget, ej önskat av politiker
- ▶ Motion 2002/03:T252 "En tåg tunnel under centrala Göteborg, Västlänken, löser kapacitetsproblemen "
- ▶ Alt 2 används som "referens". Alt 4 och 5 bort.
- ▶ INTE: Något alternativ med tåg norrifrån till utbyggd säckstation



Järnvägsstudien 2006-2007

- ▶ Västlänken Haga väljs eftersom:
 - ▶ Fler centrala stationer antas ge fler resande
 - ▶ Det måste vara en tunnel
- ▶ Trots:
 - ▶ 16 miljarder kostnad, Ingen finansiering
 - ▶ Påverkan på fornminnen, Stor inverkan av bygget
 - ▶ Remisser från SIKA och Riksantikvarieämbetet som ifrågasätter valet.
- ▶ INTE:
 - ▶ Förstärkningsalternativet
 - ▶ Kostnad cirka 50 % lägre, skulle sannolikt kunnat få finansiering
 - ▶ Mindre påverkan, bättre nettonuvärde

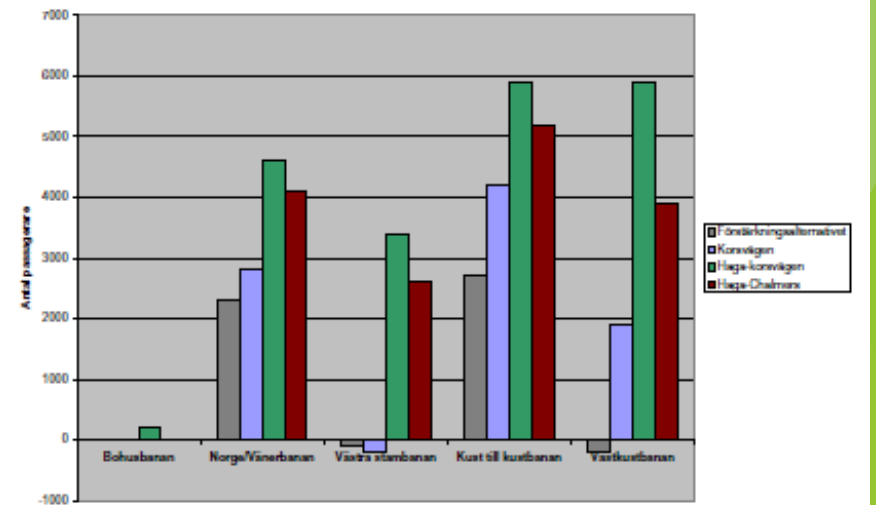


Diagram 5 Ökning av antal passagerare per bana i snittet till Göteborgs-området jämfört med Nollalternativet

VSP (Västsvenska Paketet) 2009-10

- ▶ VSP = Västlänken, Marieholmstunneln, 0.5 * Ny bro över älven och diverse infrastrukturförbättringar (buss) + Finansiering med Trängselskatt
- ▶ När paketet skrivs under: VL kostar 16 miljarder (2009 års nivå)
- ▶ Efter ny kostnadsberäkning 2009: 23 miljarder
- ▶ När man eliminerar Olskroken-delen: 20 miljarder
- ▶ Snabbt beslutat utan debatt eller alternativ
- ▶ Projekt Västlänken kan startas 2010

- ▶ INTE: Folkomröstning om VSP som hade utlovats
- ▶ INTE: Ny utredning om vilka satsningar som ska ingå i projektet, t ex satsning på spårvägar som står för > 50 % av kollektivresorna i regionen
- ▶ INTE: Dubbelspår till Borås, som var med i Järnvägsutredningen
- ▶ INTE: Ny utredning om bästa alternativ för Järnvägen

Folkomröstningen 2014

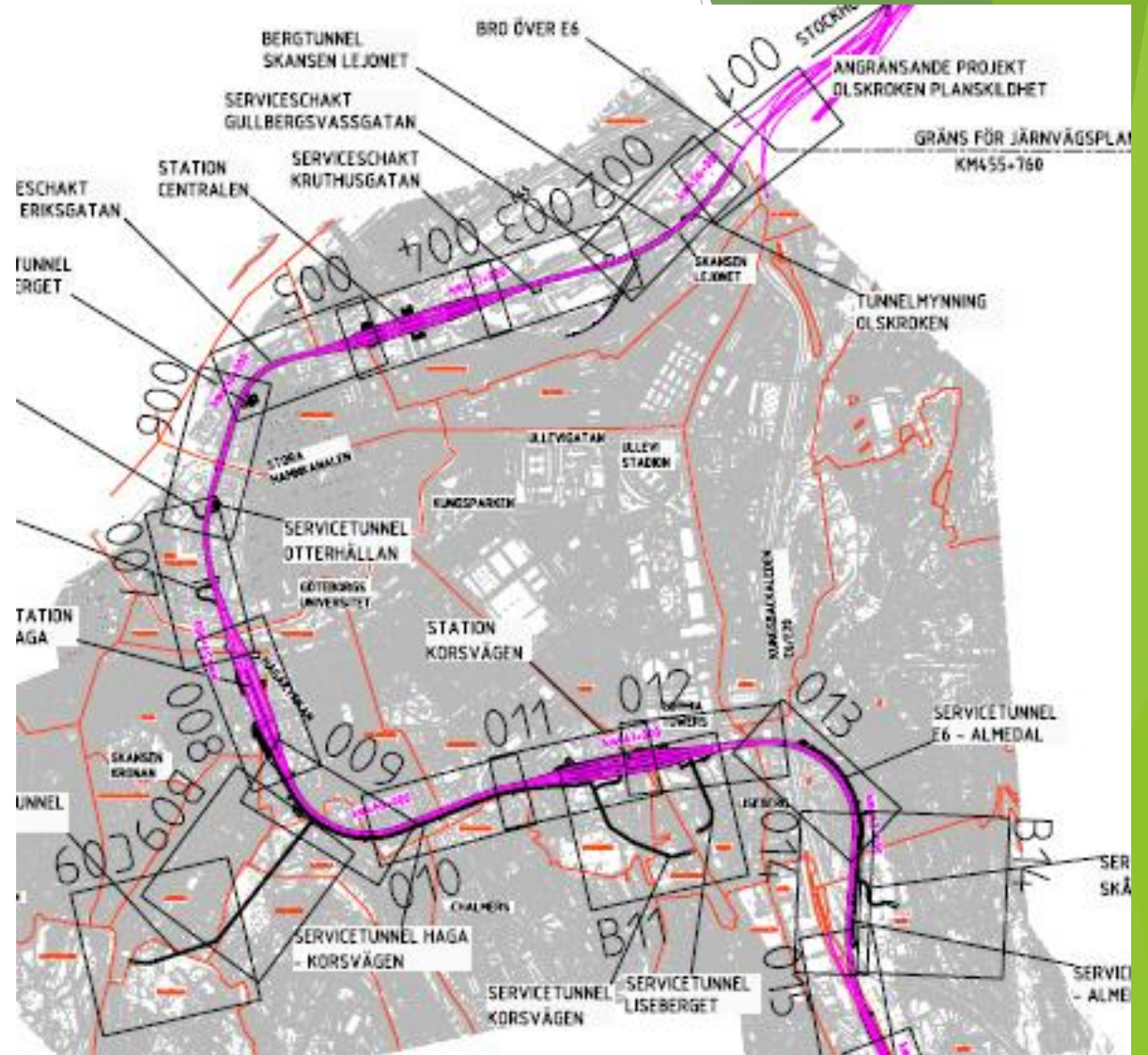
- ▶ Valsedlarna visade tydligt vad Trängselskatten skulle finansiera
- ▶ Tydligt Nej från Kommunens väljare (57 %)
- ▶ Mycket sannolikt har valutgången påverkats av motstånd mot Västlänken

- ▶ Ingen åtgärd från politikerna utom utredning där man visar att det är omöjligt att ändra T-skatten om man måste ha exakt de effekter som T-skatten påstås ge.
- ▶ Projekt Västlänken intensifieras och Järnvägsplan startas liksom förberedande arbeten. Vid 2014 års slut cirka 0.8 miljarder upparbetade av totalt 30 löpande (2.5 %)

- ▶ INTE: Bred studie av kompromisser gällande VSP och T-skatten.
- ▶ INTE: Studie av alternativ till Västlänken som kräver mindre finansering

Järnvägsplanen 2016

- ▶ Järnvägsplan klar:
 - ▶ Stn Centralen längre norrut
 - ▶ Säckbangård reduceras ej
 - ▶ Förbered Haga och Korsv för 4-spårs stationer
 - ▶ Tunnel under Liseberg istället för under Örgryte
- ▶ Stort motstånd mot tunneln i SOM undersökningar. Stora demonstrationer.
- ▶ I slutet av 2016 cirka 6 % av budget förbrukad
- ▶ INTE: Utredning om möjlighet för t ex Förstärkningsalternativ med tanke på stor påverkan på miljö och fornminnen.



Kommunvalet 2018

- ▶ Demokraterna bli näst största parti i K-fullmäktige genom sitt motstånd mot Västlänken
- ▶ Juridiska processerna i stort klara med godkännande
- ▶ Stora trafikproblem p g a förberedande arbeten, t ex Åkareplatsen. Borttagning av träd, stor påverkan på parkmiljöer
- ▶ Förseningar av arbeten med att förstärka Götatunnelns tak
- ▶ ”Första spadtag”, arbetet med tunnlarna går in i mer intensiv fas. I slutet av 2018 cirka 15 % av budget förbrukad.

- ▶ INTE? Alliansen kompromissar med Demokraterna för att kunna ta styret i kommunen
- ▶ INTE: Utredning av möjligheter till kompromiss, t ex ”Kort Västlänk”



Västlänken = Himmel eller Ragnarök?

- ▶ Politiskt osannolikt att någon spricka uppstår i "Västlänksblocket"
- ▶ Projektet lär fortsätta, liksom protesterna
- ▶ Än värre trafikproblem i Centrum att vänta. Mer avgaser.
- ▶ Tveksamt om parkmiljön kan återställas helt. Fornminnen försvinner.
- ▶ Eventuella extrakostnader kommer att "hanteras"
- ▶ Eventuella förseningar kommer att bortförklaras som "väntade"
-Men så någon gång kanske 2026-2027?
- ▶ För de allra flesta kollektivresenärer ingen påverkan
- ▶ Ett par tusen tågpendlare kommer att tjäna 5-10 minuter per resa
- ▶ Om Statens ekonomi är god kan kapacitet byggas ut
- ▶ Ett fåtal kan glädja sig åt direktresor som Källered till Nödinge
- ▶ En del kommer klaga för att nya Centralen ligger för långt norrut.
- ▶ Vissa kommer att diskutera "konsten" i projektet

... Men för de flesta går livet vidare



Referenser:

Krönika:

<http://uf.yimby.se/se/92ce41cf-5e29-42e4-ae9e-397fd90088c4/2272/1ca9783b-f169-11e4-b0bd-00163c25323e.pdf>

Historia:

<http://uf.yimby.se/se/92ce41cf-5e29-42e4-ae9e-397fd90088c4/2272/588c8a1f-217e-11e4-9714-bc305bdeeac3.pdf>

VL och alt:

<http://uf.yimby.se/se/92ce41cf-5e29-42e4-ae9e-397fd90088c4/2272/ab81f3e3-eebe-11e5-9e6a-00163c25323e.pdf>

Betraktelse:

<http://uf.yimby.se/se/92ce41cf-5e29-42e4-ae9e-397fd90088c4/2272/6d64eda5-186a-11e6-b002-00163c25323e.pdf>

Kortversion, VL för och nack:

<http://uf.yimby.se/se/92ce41cf-5e29-42e4-ae9e-397fd90088c4/2272/af37e0e0-7436-11e6-8603-00163c25323e.pdf>

Alternativ, Koncept:

<http://uf.yimby.se/se/92ce41cf-5e29-42e4-ae9e-397fd90088c4/2272/d4aca925-fdab-11e6-9b24-00163c25323e.pdf>

Gbg Östra:

<http://uf.yimby.se/se/92ce41cf-5e29-42e4-ae9e-397fd90088c4/2272/2ae72e66-217e-11e4-9714-bc305bdeeac3.pdf>

Tågtrafik

<http://uf.yimby.se/se/92ce41cf-5e29-42e4-ae9e-397fd90088c4/2272/f6cc8708-0e2e-11e7-a9b0-00163c25323e.pdf>

Förstärkningsalt:

<http://uf.yimby.se/se/92ce41cf-5e29-42e4-ae9e-397fd90088c4/2272/ac2bc414-1af2-11e7-a9b0-00163c25323e.pdf>

2017 restider m m:

<http://uf.yimby.se/se/92ce41cf-5e29-42e4-ae9e-397fd90088c4/2272/57a357ea-8407-11e7-8c90-00163c25323e.pdf>

CO2-kalkyl:

<http://uf.yimby.se/se/92ce41cf-5e29-42e4-ae9e-397fd90088c4/2272/e7c60327-a055-11e7-8c90-00163c25323e.pdf>

Folkölspresentation:

<http://uf.yimby.se/se/92ce41cf-5e29-42e4-ae9e-397fd90088c4/2272/e011e88e-0507-11e8-9b43-00163c25323e.pdf>

Kompromiss:

<http://uf.yimby.se/se/92ce41cf-5e29-42e4-ae9e-397fd90088c4/2272/9b9d7294-b5de-11e8-83de-00163c25323e.pdf>